

De nieuwe bewoner

Hij steekt de sleutel in het sleutelgat en verbaast zich over het automatisme waarmee hij een oude gewoonte oppakt; extra diep de sleutel in het gat steekt en met een tweede hand tegen de deurlijst duwt, omdat zijn deur klemt. Beide handelingen laten de deur gehoorzamen; hij gaat piepend open. Gelijk met een stap over de drempel valt hem de andere geur op. Een huis dat een jaar niet gelucht is, ruikt bedompt, daar is hij op voorbereid, maar hij snuift iets anders op: latex muurverf. Zou de huisbaas de opdracht hebben gegeven om het balkon te verven? Nee, dat kan niet. De gang is leeg en donker; gelijk loopt hij door naar de huiskamer en duwt die deur open. Het eerste wat hij denkt is: hier woon ik niet, ik ben in het verkeerde huis. Gelijk loopt hij terug naar de voordeur, steekt zijn hoofd om de hoek om het huisnummer te controleren. Dat klopt: nummer **37**. Hij kijkt naar zijn sleutel, die klopt ook. Hij kijkt naar de vloer van zijn gang: laminaat eikenprint, klopt ook.

Terug in de huiskamer verbaast hem de enorme hoeveelheid planten; zijn gevoel zegt dat hij in een wietplantage is beland. Inbrekers hebben van zijn afwezigheid gebruik gemaakt om hier een hennepkwekerij te starten. De halve kamer staat er vol mee, vanaf de vloer tot aan het plafond; je kunt niet eens meer naar buiten kijken! Criminelen speuren wel vaker onbewoonde panden af. Bij nader beschouwing zijn de planten allemaal verschillend en als hij vijf paarse hortensia's op rij aantreft, weet hij het zeker; hier woont een vrouw. Moet je die schreeuwerige kleuren van vloerkleed en kussens op een soort Indiase bank zien! Niets van zijn vrijgezelleninterieur herkent hij. Waar is zijn opa's oorfauteuil, zijn eikenhouten cilinderbureau? Waar is de schragentafel vol boeken gebleven? Dan met een schok, als hij door een dichtslaande deur gealarmeerd zich half omdraait, gaan zijn ogen koortsachtig langs de wanden tegenover het raam. Zijn boeken! De wand van vijf meter lang is leeg! Daar waar al zijn, in vijftien jaar verzamelde, literaire meesterwerken zouden hebben moeten staan, hangen nu vellen tekenpapier, die meer op gebruikte servetjes lijken. Alsof er een groot gezelschap aan een rijke dis, na afloop monden eraan hebben afgeveegd en die vodjes tegen de wand plat hebben gedrukt. In het hele vertrek is geen boek te vinden. Waar is zijn Russische bibliotheek in metallic groen? Waar is de serie van Couperus in het lila? Sartre en Camus in de speciale indigo-uitgave? Waar is de oranje-zwarte reeks van Phillip Roth? Zijn dikke dictionaries in zes talen in alle kleuren van de regenboog?

Hij wil net de 'servetjes' nader bestuderen als hij nog meer geluiden hoort vanuit de gang. Eerst voetstappen, en dan komt er een schreeuw die begint als een diep laag huilen van een wolf en eindigt als een hoge gil van een meisje dat aangerand wordt.

Voor hem staat een jonge vrouw in de deuropening. Haar gezicht komt hem vaag bekend voor. Zou ze de buurvrouw zijn, die hier schoonmaakte eens per maand? Die had toch ook van dat rode haar? Had zij dan nog een sleutel van hem? Heeft zij zijn boeken....

'Wat doet u hier!' roept ze kwaad.

Hij draait zich nu volledig haar kant op en zet een stap vooruit, en ziet dat ze zijn buurvrouw niet is en zegt: 'Ik woon hier, dit is mijn flat.'

'Nee, u bent een indringer, ga weg! Ga weg! Donder op!'

'Stil, rustig, gil niet zo, laat 't me even uitleggen.'

'Nee, nee, ik bel de politie!'

'Alsjeblieft, laat 't me uitleggen, smeekt hij, 'Ik ben net terug van een lange reis. Sorry, dat ik er zo onverzorgd uitzie. Ik dacht een douche te nemen en nu...'

‘Mijn huis uit, u heeft hier niets te zoeken!’ Haar stem slaat over, haar ogen staan zo angstig alsof ze verwacht dat hij haar elk moment wat kan aandoen. Ze wijst naar de voordeur met een gebiedende arm. Een knappe jonge vrouw is ze, haar felle ogen zijn lichtblauw als vergeet- me-nietjes. Ziet ze hem werkelijk aan voor een inbreker?

‘Maar...kijk hier is mijn sleutel, ik kon hier gewoon naar binnen komen. Bewijs dat ik me niet onrechtmatig toegang heb verschaft, toch?’ Hij legt z’n sleutel in de palm van zijn hand. Het lijkt of zijn sleutel haar blik vasthoudt, als verstijfd kijkt ze ernaar. Hij ziet nu haar nek die dun is en kinderlijk kwetsbaar. Dat nekje ontroert hem. Ja, die sleutel is het onweerlegbaar bewijs dat hij geen inbreker is. Dat ze daar zo lang naar staart ontroert hem nog meer. Ze is nu vast overtuigd dat hij een eerlijke man is, al ziet hij er niet uit. God, wat is hij vuil! Hij ziet dat zijn hand al net zo ongewassen is als zijn kleding. Hij heeft vannacht in de vertrekhal van het vliegtuig geslapen en de nacht ervoor op een station, en daarvoor...; hij heeft al vier dagen zich niet gewassen en verschoond. Bij het zien van deze mooie vrouw beseft hij hoe stinkend smerig hij is.

‘Wie bent u?’ vraagt ze, op een heel andere toon. Een aardige, melodieuze stem heeft ze.

‘Mijn naam is Thijmen van Driest, ik ben schrijver en voorheen waren alle muren bedekt met volle boekenkasten. Waar zijn mijn boeken gebleven?’

Kalmer dan daarvoor antwoordt ze: ‘Ik weet nergens van, ik kreeg de flat leeg opgeleverd van de woningbouwvereniging. Ik woon op dit adres, ik sta nu officieel ingeschreven. Ik woon hier nog maar een week.’ Dat laatste klinkt alsof zij al net zo bevreed is over haar aanwezigheid hier, als hij háár aanwezigheid vreemd vindt.

‘Hoe kan dit?’ vraagt hij zich hardop af, terwijl hij zich achter zijn oren krabt en nog steeds de kamer afzoekt naar een van zijn boeken.

‘Bent u hier al heel lang niet geweest soms?’ vraagt ze..

‘Ik heb een jaar gereisd, ik dacht de huur gewoon overgemaakt te hebben, maar nu ben ik bang dat ...’

‘Ze hebben uw spullen verkocht, ze konden u natuurlijk niet vinden.....’

‘Ja, dat zal het zijn. Ik...het spijt me dat ik u heb lastig gevallen. Ik moet niet bij u zijn voor opheldering.’

Ze doet een stap richting gang en haar stem klinkt weer streng als ze zegt: ‘Dat hebt u goed begrepen.’ De voordeur wordt wijd voor hem opengedaan.

God, wat jammer; een douche, wat zou hij veel over hebben voor een douch en een kop koffie. Maar te zien aan de teruggekeerde angstige blik in haar ogen, kan hij maar beter zo snel mogelijk vertrekken. Hij passeert haar zonder een groet, hoort hoe ze gelijk de deur dichtduwt.

Zo’n mooie vrouw, die hier alleen woont. Hij loopt de galerij af richting lift en leunt in de hal zwaar, met zijn rugzak als buffer, tegen de muur aan, wachtend op het zoef-geluid. Hij is uitgeput, merkt hij ineens. Met die douche en een kop koffie in het vooruitzicht heeft hij zich op de been gehouden, maar nu die onbereikbaar zijn geworden en hij niet eens meer geld heeft voor een maaltijd in een kroeg, zakt de moeheid erin met mokerhamerslagen. Dat hij overal kan slapen heeft hij bewezen: op harde banken, op lemen gronden, vuile matrassen van goedkope hotels, en op bosgrond in een rieten jungle-hut, maar staand slapen had hij nog niet gepresteerd. Toch doet hij dat. Hij schrikt wakker als de lift opengaat en een man in overal naar buitenkomt.

‘Staat u mij hier op te wachten?’ vraagt de man met de gele overall waar met grote letters *De Sleutelkoning* op staat, en met een zwarte gereedschapskoffer in de hand. ‘Heeft u zich buitengesloten? Net terug van vakantie zeker?’

Thijmen helemaal van de wereld, wankelt, half bewusteloos en mompelt: ‘Ja, ja. Ik kan er niet in. Ik loop met u mee.’

Voor zijn voormalige flat, houden ze stil.

‘Heeft u een bewijs dat u hier woont? Kunt u zich legitimeren? Ja, dat vragen we altijd want je kan niet weten hè. Er zijn rare mensen op de wereld.’

Uit zijn rugzak haalt hij een plastic mapje met belangrijke documenten waaronder zijn paspoort en visa-kaart, zijn rijbewijs, en creditcard. Hij kan ook een adres overhandigen, dit adres met nummer 37.

Er zit nog iets in die rugzak dat hij overal mee naartoe heeft genomen, naar al die landen, van het noordelijkste deel van Venezuela tot het uiterste puntje van Chili Vuurland: zijn laatste boek: *En de deur viel achter hem dicht*. Het is beduimd en goor zoals alles wat uit zijn rugzak komt, maar terwijl *De-Sleutelkoning*-slotenmaker aan het slot begint te slijpen, schrijft hij een opdracht in zijn boek.

Voor de mooie bewoonster van nummer 37: het spijt me dat ik je zo aan het schrikken heb gebracht, vergeef me! Wanneer zie ik je weer? Je vindt me vast aardig als ik weer schoon en omgekleed ben en eerst keurig aanbel.

De vorige bewoner

Thijmen,

de schrijver van dit boek.

De vorige bewoner

Niets vermoedend doet Sarah de voordeur van haar appartement open met een nog niet vertrouwde sleutel. Ze woont er pas een week en weet: alle automatismen rond het betreden van je eigen huis moeten nog komen. De deur klemt een beetje en de sleutel moet je extra diep insteken; allemaal zaken die concentratie vragen. Heeft ze daarom niets gehoord? Er is nog geen kapstok; ze houdt haar jas aan als ze door de gang loopt. De deur van de huiskamer staat open. Hé, dat is eigenaardig, want zij laat nooit een deur openstaan. Raaf heeft die hinderlijke gewoonte en daar ergerde ze zich tot voor kort ontzettend aan, maar gelukkig is die tijd met hem voorbij en...even denkt ze dat Raaf daar staat, midden in haar huiskamer. Ze schrikt eerst van haar paranoïde gedachte, dan wordt die milde schrik met een heftige lichamelijke reactie overtroffen door het vreemde van het silhouet. De contouren van een man die door het tegenlicht zwart blijft, jaagt haar een doodsschrik aan. Wie staat daar? Raaf zou ze direct herkennen. Zo gauw de gedaante zich half omdraait haar kant uit, snerpt haar kreet door de ruimte, een geluid die niet van haar lijkt te komen, en zeker niet uit haar longen, maar ergens diep uit haar buik. Wat een oerkreet kan een mens slaken. In het volgende moment doet ze er alles aan om weer bij haar positieven en op adem te komen. Met een paar stappen vooruit krijgt ze meer zicht op hem. De man, van haar leeftijd, een dertiger, in vrijetijdskleren met een rugzak om, ongeschoren en verlopen, is een totaal onbekende. Een junk, een zwerver!

‘Wat doet u hier!’ roept ze met veel agressie. Altijd van je afbijten, heeft ze geleerd op de zelfverdedigingscursus; juist in angstige momenten moet je je niet laten overdonderen.

De vreemde man draait zich nu volledig haar kant op, lijkt in dezelfde verwardheid te verkeren als zij en zegt: ‘Ik woon hier, dit is mijn flat.’

‘Nee, u bent een indringer, ga weg! Ga weg! Donder op!’

‘Gil niet zo, laat ’t me uitleggen.’ De man heft zijn armen alsof er een pistool op hem gericht wordt.

‘Nee, ik bel de politie!’

‘Alsjeblieft, laat ’t me uitleggen,’ smeekt de vreemde, ‘Ik ben net terug van een lange reis. Sorry, dat ik er zo onverzorgd uitzie. Ik dacht een douche te nemen en nu...’

‘Mijn huis uit! U heeft hier niets te zoeken!’ Sarah’s stem slaat over. Ze wijst naar de voordeur met een arm die trilt, net als de rest van haar lichaam.

‘Maar...kijk hier is mijn sleutel, ik kon hier gewoon naar binnen komen. Bewijs dat ik me niet onrechtmatig toegang heb verschaft, toch?’ Hij legt een sleutel in de palm van zijn hand.

Tot haar verbazing hangt er een sleutelhanger aan met een klein aapje van badstof dat er nogal onschuldig en groezelig uitziet. Een kinderspeeltje. Het is de sleutelhanger die haar blik vasthoudt en haar kalmeert en een beetje ontroert zelfs. Welke vent heeft zo’n sleutelhanger? Ongeschoren en bestoft als hij is, toont hij fijne handen, ziet ze.

Ondanks de verwarring in deze ongewone situatie vallen haar nu meer details op aan hem: zijn lange gebruide benen in korte broek, zijn vuile voeten in open sandalen, terwijl het al oktober is en best fris. Zijn rugzak die al even smerig en versleten is en de sporthaarband om zijn door de zon gebleekte haar, die ooit wit was. Hij is vast traag door de tropen gegaan om al deze sporen mee te nemen.

‘Wie bent u?’

‘Mijn naam is Thijmen van Driest, ik ben schrijver en voorheen stonden alle muren vol met boekenkasten. Waar zijn mijn boeken gebleven?’

Ze kalmeert door zijn prettige stem en beleefde manieren. ‘Ik weet nergens van, ik kreeg de flat leeg opgeleverd van de woningbouwvereniging. *Ik* woon op dit adres, ik sta officieel ingeschreven. Ik woon hier nog maar een week.’ Dat laatste klinkt alsof zelf ook moeite heeft dit huis het hare te noemen.

‘Hoe kan dit?’ De man die zegt Thijmen te heten, krabt zich achter zijn oren en laat zijn mond openvallen terwijl hij nog steeds de kamer afzoekt naar iets bekends.

‘Bent u hier al heel lang niet geweest soms?’ vraagt ze, vanuit een opkomend vermoeden.

‘Ik heb anderhalf jaar gereisd, ik dacht de huur gewoon overgemaakt te hebben, maar nu ben ik bang dat ...’

‘Ze hebben waarschijnlijk uw spullen verkocht, ze konden u natuurlijk niet vinden.....’

‘Ja, dat zal het zijn. Ik...het spijt me dat ik u heb lastig gevallen. Ik moet niet bij u zijn voor opheldering.’

‘Dat hebt u goed begrepen.’ Ze neemt weer afstand door een stap richting gang te doen en haar stem streng te laten klinken. Ze houdt de voordeur al voor hem open.

Bij hem zakken de schouders nog dieper dan ze van de zware rugzak al doen. Hij kijkt zo ongelukkig dat ze hem bijna een maaltijd wil aanbieden, of nog beter: een douche, want zijn lijflucht is niet te harden. Nee, nee. Haar hart bonst nog in haar keel en haar handen voelen nat van het angstzweet.

Hij passeert haar, en zonder nog een groet verlaat hij de flat.

Gelijk sluit ze de voordeur en wil de deurketting in de uitsparing leggen om te ontdekken dat ze die nog niet gemonteerd heeft, die zit nog ergens in een doos. Wat stom! Ze is vergeten hem de sleutel te vragen. Nog vanavond moet er een nieuw slot komen.

Nadat ze *De Sleutelkoning* heeft besteld, gaat ze uitgeput op de bank zitten en overziet haar kamer met andere ogen, met ogen van een buitenstaander.

Gisteren was ze nog zo gelukkig met alles. Met de grote tafel bij het raam waar zes stoelen omheen kunnen. Die heeft ze tweedehands op de kop getikt in een kringloopwinkel. De tafel is van grenenhout. Die is met zijn bewerkte poten wat erg jaren tachtig, maar ze wil hem zwart schilderen, dan valt het oubollige minder op en is de stijl van Marcel Wanders niet ver weg meer. De bank heeft ze uit de gezamenlijke inboedel meegenomen, en die oogt, weliswaar wat doorgezakt, met een grandfoulard als up-to-date. De zijden kussens in zuurstokroze, appelgroen en zeegroen,- eergisteren aangeschaft - passen er qua kleur goed bij, net als het vloerkleed in turquoise. Ex-man Raaf zou deze kleurcombinatie nóóit in huis willen hebben. Ze kan nu losgaan. De boekenkast staat er nog niet. Die Thijmen had dus de langste wand vol boeken. Ze vermoedde dat al toen ze hier de eerste keer kwam. Waar de kasten hadden gestaan was de muur schoner dan waar het vuil zich in kaders aftekende. Alle muren heeft ze in twee dagen helder wit geschilderd en als wandaankleding gisteren kwistig, lukraak, met plakgummi, eigengemaakte aquarellen vastgezet. Veel planten, grote, brede planten, hangplanten, hoge, grootbladerige oerwoudgroeiërs; oh wat heeft ze veel planten aangeschaft! Eindelijk kan ze planten neerzetten.

‘Ik verwacht elk moment dat er een aap uit slingert,’ zei de buurvrouw, die kwam kijken en als welkom met een Kaaps viooltje aan kwam zetten.

Nu, met weer andere ogen, ziet ze wat ze nog niet eerder zag: hoe ze aan het compenseren is. Alles wat Raaf tegenhield, heeft ze als in een cadeauwinkel bijeen gepropt, of het nu past of niet: riet, staal, knalroze, turquoise en groen. Ze kijkt de gang in waar Thijmen nog geen half uur geleden doorheen ging. Een man die van boeken houdt, zo begrijpt ze nu, een schrijver. Nee, ze is niet zo’n lezer, ze tekent liever, portretten in aquarel. Boeken staan wel erudiet. Hoe zou de inrichting van die Thijmen verder zijn geweest? Waar zou hij nu naartoe gaan?

Hij zal toch niet ... Ze hoort opnieuw geluiden die uit de gang komen, bij de voordeur vandaan. Haar slot! Hij gaat zich toch niet opnieuw toegang tot haar huis verschaffen, hè! Waarom is die sleutelman er verdraaid nog niet? Waarom heeft ze die deurketting nog niet aangebracht? Waarom is het toch zo verdomde ellendig om als vrouw alleen te wonen. Een leven zonder man is minder gemakkelijk dan ze dacht, en ze heeft nog wel zo gehoopt dat ze het zou redden. Nog meer dan bij de ontdekking van die insluiper in huis, voelt ze zich plotseling eenzamer, onveiliger en angstiger dan ooit. Wat te doen? Met slappe knieën loopt ze eerst naar de huiskamer op zoek naar een zwaar voorwerp, dan naar de slaapkamer waar ze een gereedschapskoffer heeft staan. Ze komt niet verder dan een hamer. Een koevoet zou ze willen hebben, een ding om mee te meppen. Ze moet snel zijn, straks staat hij opnieuw in haar woonkamer. Direct rent ze terug naar de voordeur om met opgeheven armen, de hamer in beide vuisten geklemd, klaar om haar belager, die indringer, aan te vallen.